

NEMAJÚ NIČ SPOLOČNÉ. LEN TO, ŽE SÚ OBETE.

KTO SEJE VIETOR

Michael Hjorth & Hans Rosenfeldt

ikar

KTO SE JE VIETOR

Michael Hjorth & Hans Rosenfeldt

Preložili Lenka Kočíšová a Zuzana Inczingerová

IKAR

Michael Hjorth & Hans Rosenfeldt
SOM MAN SÅR

Copyright © Michael Hjorth & Hans Rosenfeldt, 2021
Published by agreement with Salomonsson Agency
Translation © 2022 by Lenka Kočíšová and Zuzana Inczingerová
Jacket design © 2022 by Emil Křížka
Slovak edition © 2022 by IKAR, a.s.

ISBN 978-80-551-8447-0

Obeste ich vysoko,
vešajte ich pomaly,
hlavne ich obeste vysoko,
zažiadalo sa mi pomsty,
lebo raz skoro ráno,
narodil som sa ako čudák.

Zo skladby *Čudáci*,
švédska skupina Kent

Koľko času ubehlo, odkedy odišla? Roky. Niekoľko rokov. Koľko? V skutočnosti menej ako desať. Nezaujímavé. Keď za oknom autobusu zbadala známe obrysy mesta, pomyslela si, že tých rokov mohlo alebo malo byť oveľa viac.

Čo tu vlastne robila?

Prečo sa vôbec vrátila?

Ubehlo odvtedy desať rokov, tak o čo ide? Prečo jej na tom záležalo? V skutočnosti jej na tom vôbec nezáležalo. Vôbec nemala záujem dozvedieť sa, čo sa stalo s tými dvadsiatimi deviatimi osobami, s ktorými bola nútená tráviť tri roky svojho života. Čo robili v súčasnosti, či si založili rodinu, aké povolanie si zvolili, kde bývali.

Kašľala na to. Kašľala na nich.

Nevedela si predstaviť, že by sa niekto z nich zaujímal o ňu. Pamätali si ju vôbec? Možno niektorí. Aspoň by mali. Alebo ľudia jednoducho zabúdali na tých, ku ktorým sa správali neférov? Existovali iba dovtedy, kým ich bolo možné trápiť, a keď im nemohli ďalej ubližovať, tak jednoducho pre nich prestali existovať? Možno staré obete nahradili nové.

Čo tu vlastne robila?

Prečo sa sem vôbec vrátila?

Jej návrat sa neniesol v duchu triumfu. Nijaké zadosťučinenie z odplaty. Nepredpokladala, že by sa ich mienka o nej zmenila len preto, lebo bola známa a úspešná. Nevrátila sa sem len preto, aby im to odplatila. Zo škaredého káčatka nevyrástla žiadna krásna labuť, škaredé káčatko len trocha zostarło a zatvrdilo sa.

Čo tu potom robila?

Prečo sa sem vôbec vrátila?

Možno im chce iba ukázať, že žije, že je odvážna a že sa im nepodarilo zlomiť ju. Bolo to však naozaj tak? Aký by bol jej život, keby roky strávené v škole prebiehali inak? Určite by bol lepší. Určite by sa dal vydržať. Bez Tria, ktoré by sa rozhodlo, že nestojí za to, aby sa s ňou zahadzovali. Správali sa k nej, akoby neexistovala. Akoby bola vzduch. Akoby bola neviditeľný privesok.

A oni sú neistí, desia sa toho, aby sa neocitli v podobnej situácii ako ona, čo to vlastne umožnilo.

Bez Mackeho a Philipa.

Nie, nebude na to myslieť. Nie teraz. Ešte nie. Vytesnila všetko z mysle. Myšlienky, mená, ten večer. V duchu si pripomenula, že tam budú. Stretne sa s nimi. Na oslave, či ako by to mala nazvať. V každom prípade to nie je žiadna stretávka. Lebo aby sa s tými ľuďmi mohla po rokoch stretnúť, musela by si k nim vytvoriť nejaké puto. A tí ľudia tam budú.

Možno práve to bol dôvod, pre ktorý sa rozhodla vrátiť.

Sen.

Ten, ktorý sa jej stále vracal.

Prvýkrát sa jej prisnil v tú noc, keď jej prišla pozvánka. A potom prichádzal častejšie, keď pozvanie prijala. Snívало sa jej o tom, ako si s nimi vyrovnala účty. Ako sa im vzoprela. Konečne. Dostali, čo si zaslúžili. Niekedy bol ten sen taký skutočný, že sa budila s pocitom obrovského triumfu. Ten však zmizol, len čo vstala z posteľe a precitla do reality.

Dopravné značky za oknom autobusu oznamovali, že sa blížila do mesta Karlshamn a ona bola každou chvíľou bližšie k mestu, z ktorého kedysi odišla. Ktoré opustila. Z ktorého utiekla. Navrávala si, že čudný pocit, ktorý sa jej usadil v žalúdku, nebol hnev a strach, ale čosi iné. Rozhodnosť. Očakávanie. Pomaly sa prebúdzajúca nenávisť, ktorú tak dlho potláčala a ktorej teraz nechávala voľný priestor.

Preto sa sem rozhodla vrátiť.

Lebo to chcela urobiť.

Vrátiť úder.

Ulica Kungsgatan.

Angelica Carlssonová sa ani nepokúšala potlačiť úsmev, ktorý sa jej dral na pery, keď zabočila do ulice. V Karlshamne sa bezpochyby nachádzali väčšie a luxusnejšie vily, krajšie byty a mezonety či exkluzívnejšie adresy ako táto. Po štyroch mesiacoch v Karlshamne sa presťahovala do trojizbového bytu na ulici Kungsgatan. Nebolo to vôbec zlé. Nilsa stretla prvýkrát pred sto dvanástimi dňami. Pred sto trinástimi dňami sa s ním prvýkrát skontaktovala na jednej z mnohých internetových zoznamiek, na ktorej bola zaregistrovaná a ktorú pravidelne navštevovala. Bol od nej o sedemnásť rokov starší. Pôsobil ako milý muž, bol rozvedený a mal jednu dospelú dcéru, ktorá sa už dávno osamostatnila. Jeho profil bol priam dokonalý, bol to presne ten typ muža, ktorého hľadala. Isteže, nemohla si tým byť istá na sto percent. Až na piatom či šiestom rande pochopila, že našla toho pravého. Sklopila zrak, bez hanby mu chytila ruku do svojej a povedala, ako dúfa, že by sa s ňou chcel stretávať častejšie, ba čo viac, neuveriteľne by oceňila, keby... Keby sa z toho vyvinulo čosi viac, keby sa z nich stal pár. Pobavené sa zasmial, a ak by ho nedržala za ruku, určite by oboma zamával v odmietavom geste.

„Čo by si so mnou robila?“

Opojná radosť, ktorá sa jej vtedy zmocnila, sa nestihla odzrkadliť na jej tvári. Venovala mu vážny pohľad, vyhlásila, že je hlúpy a čudovala sa, prečo sa taký fantastický muž ako on podceňuje. Preto s ním chcela tráviť viac času. Ruka v ruke spolu v ten večer kráčali do jeho bytu. Bolo to prvýkrát, čo sa ocitla v byte na Kungsgatan.

O niekoľko týždňov neskôr sa v jej živote objavil Dick.

Jej bývalý priateľ a beznádejný idiot v jednej a tej istej osobe.

Po robote sa stretla s Nilsom uňho doma, smutná a trocha roztržitá. Všímol si, že s ňou nie je niečo v poriadku, nechcela sa však o tom baviť, nechcela ho tým zaťažovať. Trvala na svojom, až kým nemala pocit, že jej prestane klásť otázky, poslúchne ju a nechá to tak.

Až neskôr mu všetko porozprávala, proti svojej vôli.

Keď skončila, vonku už bola noc.

Nils sa dozvedel všetko, ako sa s Dickom spoznali, aká bola vtedy mladá a hlúpa. Ako sa domnievala, že jeho velikášske a nerealistické plány, šíalené nápady a bezstarostný životný štýl boli veľmi vzrušujúce. Ale pod tým ľahkovážnym a šarmantným zovňajškom sa skrývala temná a manipulatívna osobnosť. Po lícach jej stekali slzy, keď mu rozprávala o tom, ako po niekoľkomesačnej známosti otehotnela, ale Dick bol pevne rozhodnutý nemať potomkov. Donútil ju teda zvoliť si – buď on, alebo dieťa. A niekoľko mesiacov po potrate sa s ňou rozišiel. Sedeli na pohovke, Nils ju držal v náručí, kým si osušila slzy a nechala sa ním utešiť. Rozmýšľala, ako pokračovať ďalej, keď sa jej začal vypytovať, prečo si na Dicka spomenula práve dnes.

Stalo sa niečo? Ozval sa jej?

Áno, stalo. Ozval sa.

Pred niekoľkými rokmi sa rozhodol, že chce byť znova súčasťou jej života. Začal ju vyhľadávať. Tvrdil jej, že mu chýba a ľutuje, ako sa voči nej zachoval, lebo si uvedomil, ako hrozne sa správal. Vraj dospel a chcel vedieť, či existuje nejaká šanca, že by sa z nich mohol opäť stať pár. Modlikal a prosil ju. A ona mu na to naletela. Uverila, že sa naozaj zmenil. Že jej konečne dokáže poskytnúť bezpečie, po ktorom tak túžila.

Spočiatku bolo všetko v poriadku a po pol roku randenia si kúpili spoločne byt v meste Göteborg. Netrvalo však dlho a jeho žiarlivá, manipulatívna povaha sa začala znova prejavovať. Tentoraz sa neštítal ani násilia. Odniekiaľ nabrala silu a ukončila to. Sľúbila si, že sa k nemu už nikdy nevráti, bez ohľadu na to, čo jej bude tvrdiť, bez ohľadu na to, čo jej bude sľubovať. S Dickom skoncovala raz a navždy. Ale Dick nebol ani zďaleka hotový s ňou. So železnou pravidelnosťou sa jej ozýval, dožadoval sa, vyhrážal, tlačil na ňu, robil všetko pre to, aby jej ničil život. Teraz sa to týkalo bytu v Göteborgu a hypotéky. Nevedela presne, čo chcel, pretože mu

zložila a zablokovala číslo, z ktorého jej volal. Aj napriek tomu sa mu podarilo dostať sa jej pod kožu.

Preto bola taká smutná, keď prišla, hoci by mala byť šťastná. So svojím životom. S ním. S Nilsom.

V tú noc sa spolu vyspali po prvýkrát. Ležala v jeho náručí a vzlykala. Šepkala mu, aká je šťastná a vďačná, že sa stretli. Vďaka nemu sa cítila v bezpečí, lebo na ňu dával pozor.

„Rád sa o teba starám,“ šepkal jej a nežne ju hladil po vlasoch. Mlčky ho tuho objala, lebo to boli práve tie slová, ktoré v kútiku duše potrebovala počuť.

O niekoľko týždňov neskôr sa do jeho bytu prakticky presťahovala. Prichádzala častejšie, zostávala dlhšie, priniesla si veci na prezlečenie, mala najprv vlastnú poličku, potom zásuvku a nakoniec aj časť šatníka. Jeho bývalú manželku nestretla, ani sa o nej nikdy nezmieňoval. Jeho dcéra o nej vedela a zdalo sa, že jej otcova nová priateľka neprekáža. Nils sa so svojou dcérou často nestretával, zvykli si však volať každý druhý týždeň. Kým bola Angelica v byte, Nilsova dcéra ich nenavštevovala, hoci bývala v meste Helsingborg vzdialenom necelé dve hodiny cesty autom.

Angelica urobila posledné kroky smerom k bráne. Nenútený úsmev na jej tvári zmizol a nahradil ho nepokoj a strach. Nadišiel čas na ďalší krok. Dnes sa Dickovi znova podarilo s ňou skontaktovať. Vyhrážal sa jej políciou, exekúciou a všeličím iným. Nerozumela všetkému, čo povedal, vyrozumela však, že chce predať byt v Göteborgu a nejakým spôsobom mu dlhuje peniaze. Vchádzala do bytu nahnevaná, rozrušená, v slzách a potrebovala Nilsovu útechu. Ktorú jej určite poskytne. To jej však nedodá pokoj na duši. Nie dnes večer. Dick od nej požadoval dvestotridsaťpäťtisíc korún. Veľmi, veľmi veľa peňazí. Odkiaľ by ich asi nabrala?

Zatiaľ mohla plánovať, neskôr bude musieť improvizovať. V najlepšom prípade sa Nils sám ponúkne, že jej peniaze požičia bez toho, aby ju poučoval alebo kontroloval. Rátala s tým, že jej navrhne právnickú pomoc či dokonca nahlásenie na políciu. V takom prípade sa bude snažiť tomu za každú cenu vyhnúť. Pomaly a postupne mu podsunie myšlienku, že on by jej mohol pomôcť oslobodiť sa raz a navždy. Jej rytier na bielom koni. Pôžička. Pre neho akceptovateľná suma, pre ňu životne dôležitá.

Minimálne dovtedy, keď sa objaví iný problém a ona bude potrebovať viac.

Strčila kľúč do zámky a zatvorila oči, cítila, ako sa jej do nich tlačia slzy. Fakt je dobrá!

Cvik robí majstra.

Keď ich znova otvorila, zostávalo jej asi osemnásť sekúnd života. Približne. Po stlačení spúšte letela guľka rýchlosťou osemsto metrov za sekundu. Letela dvakrát rýchlejšie, ako je rýchlosť šírenia svetla, preto ani nestihla zaregistrovať tupý úder, ktorý guľka vydala, keď jej prevrátila spánok a jej bezduché telo sa zrútilo na zem, na jej milovanej ulici Kungsgatan.

Kerstin Neumanová
Bernt Andersson
~~Angelica Carlssonová~~
Philip Bergström
Aakif Haddad
Lars Johansson
Ivan Botkin
Annie Linderbergová
Peter Zetterberg
Milena Kovacsová

Tretia mŕtvola, tretia vražda.

Vanja vrhla pohľad na záchranku, ktorá pomaly prechádzala cez zátarasy na ulici Kyrkogatan, kde sa za modro-bielymi policajnými páskami začínal zhromažďovať dav zvedavcov. Zeleno-žlté auto fotilo a nakrúcalo množstvo mobilných telefónov, keď bez bližších modrých svetiel a bez zapnutej sirény odchádzalo k najbližšej nemocnici s oddelením patológie. Vanja netušila, ktorá nemocnica to môže byť a kde sa vôbec nachádza, lebo sa ešte celkom nestihla v meste zorientovať. Ursula to vedela, lebo do mesta prišla o čosi skôr, aby sa oboznámila so zraneniami prvých dvoch obetí. Okrem toho vedeli iba to, čo si prečítali v policajných záznamoch po tom, ako im miestna polícia oficiálne odovzdala vyšetrovanie.

Prvou obeťou bola šesťdesiatosemročná Kerstin Neumanová, ktorú páchatel zastrelil neďaleko hlavnej cesty. Podľa všetkého sa chystala vybrať poštu zo svojej schránky. Nebolo to miesto práve stvorené na prechádzky, lebo farma, na ktorej bývala sama, stála na samote vzdialenej niekoľko kilometrov od najbližšieho mesta. Keď sa Vanja zahľadla do prípadu, pochopila, že Kerstin Neumanová si túto samotu vybrala zámerne. Miesto pre ňu totiž nepredstavovalo hrozbu, na rozdiel od Karlshamnu, kde ju väčšina ľudí poznala. Kde vedeli, čo urobila. Alebo, lepšie povedané, čo spôsobila, lebo jej za to prischla zodpovednosť. Dopravná nehoda autobusu.

Druhou obeťou bol Bernt Andersson, päťdesiattri rokov, hoci na fotografii umiestnenej na nástenke v ich provizórnej kancelárii na policajnej stanici o niekoľko ulíc ďalej vyzeral aspoň o desať rokov starší. Očividne to bol následok drsného životného štýlu. V priebehu niekoľkých rokov vyskúšal pravdepodobne všetky návykové látky, ktoré existovali. Podľa ľudí, ktorí ho naposledy videli potíkať

sa v okolí štvrte Asarum, kde aj býval, holdoval najmä alkoholu. Pre miestnu políciu bol známa firma. V cele predbežného zadržania strávil nemálo nocí pre výtržníctvo či nezákonné prechovávanie omamných látok, vždy však vyviazol iba s pokutou. Niektoré ženy, u ktorých sem-tam prebýval, ho udali na polícii za krádeže či znásilnenie. Súd ho však nikdy neuznal za vinného.

Jeho telo našli pohodené na jednom z cvičebných zariadení umiestnených na okraji lesa, tri dni po vražde Kerstin Neumanovej. Smrteľný výstrel do spánku, v oboch prípadoch z rovnakej zbrane. Až vtedy sa miestnej policajnej šéfke Kriste Kyllönenovej podarilo presvedčiť svojich nadriadených v Region Syd mesta Malmö, aby k prípadu privolali Riksmord. Po necelom týždni vyšetovania to bol veľmi nezvyčajný krok, ale v oboch prípadoch išlo o strelbu zo zálohy, bez svedkov a bez technických dôkazov s výnimkou guliek. Na mieste činu nenašli nijaké nábojnice, nijaké stopy a bezpečnostné kamery nezachytili nijaké podozrivé osoby.

Nemali sa ako pohnúť ďalej a potrebovali pomoc. Nazvať mesto mestom hrôzy by bolo trochu prehnané, ale tretia smrtiaca strelba v priebehu ôsmich dní rozhodne vzbudila v ľuďoch nepokoj a strach. A hnev často nebol veľmi ďaleko. Vanja si vzdychla. Toto vyšetovanie by sa mohlo rýchlo zmeniť na nočnú moru. A tomu musí zabrániť. Všetky oči sa upierali na ňu. Bolo to jej prvé vyšetovanie, odkedy sa v decembri stala šéfkou Riksmordkomissionen.

Odkedy nahradila Torkela.

Zahľadela sa na ulicu, pohľadom vyhľadala zátarasu tiahnuce sa až po druhú križovatku na ulici Södra Fogdelyckegatan. Vanja netušila, čo názov ulice znamená, ani netušila, či to naozaj je skutočné slovo. Znelo to totiž vymyslené. Pri zátarasách sa začalo zhromažďovať zopár zvedavcov s mobilmi v rukách. Zátarasu boli rozostavené ďaleko od miesta činu, takže na fotografiách bude vidieť len priemernú malomestskú ulicu. Možno sa im podarí zachytiť čupiacu Ursulu, ako fotografuje miesto, kde našli ležať telo obete. Podľa vodičského preukazu, ktorý našli vo vrecku kabáta, išlo o tridsaťdeväťročnú Angelicu Carlssonovú.

„Vanja!“

Obrátila sa a videla, ako k nej kráča Carlos. Bol začiatok apríla, slnko zapadalo, vonku však nebolo chladno, aspoň nie tak chlad-

no, ako by si človek pomyslel, keď videl Carlosa Rojas. Čapicu mal stiahnutú až na uši, na rukách mal podšité rukavice, okolo krku mal omotaný šál a v medzierke medzi ním a hrubou exkluzívnou bundou, ktorú mal na sebe, zbadala prinajmenšom tri vrstvy – tričko, flanelovú košeľu a štrikovaný sveter. Bola si takmer stopercentne istá, že pod značkovými džínami má teplú spodnú bielizeň.

Carlos bol najnovší člen tímu. Prvýkrát spolupracovali na vyšetrovaní v meste Uppsala, kde naháňali sériového násilníka. Vanja sa snažila nemyslieť na tie októbrové týždne pred tri a pol rokom. Len málo chýbalo a sama by sa stala obeťou. Bolo to jedno z najhorších a najčudnejších vyšetrovaní, ale práve pri tomto prípade sa členovia Riksmordu zoznámili s Carlosom. Keď Torkel odchádzal... Nie, keď ho donútili odísť, opravila sa v duchu Vanja, takže im chýbal jeden človek. Stal sa ním Carlos. Lahko sa s ním spolupracovalo, bol veľmi šikovný, pracovitý a dôsledný. Boli to presne tie ľudské vlastnosti, ktoré Vanja pokladala za dôležité, o to viac, že teraz bola zodpovedná za všetko, čo sa ocitne na ich stole. On však mrzol, stále, bez ohľadu na vonkajšiu teplotu.

„Čo sa deje?“ spýtala sa ho, keď pred ňou zastal.

„Mám tam ženu,“ povedal a prstom ukázal na kostolnú vežu na vrchole kopca, nachádzajúcu sa na druhej strane ulice. „Tvrdí, že počula streľbu.“

„Počula?“

„Áno, počula. Chceš s ňou hovoriť?“

Vanja sa na okamih zamyslela. Chcela? Tušila, že sa dozvie iba to, že žena počula nejaký prenikavý zvuk. Vedela však, že by mala. Vedela, že musí nakuknúť pod každý kameň...

Nasledovala Carlosa smerom ku kamennej veži omietnutej nabéžovo. Očakávala, že bude priamo spojená s budovou kostola, nebolo to však tak, pretože veža stála na kopci sama ako prst. Najbližšia budova patriaca ku kostolu sa nachádzala asi v polovici ulice. Tu a tam vyrastali na trávniku zhľuky narcisov, ktoré budú čochvíľa kvitnúť. *Jar sem dorazila skôr ako do Štokholmu*, pomyslela si Vanja a cítila sa ako dôchodkyňa. Lebo to bolo niečo, čo by povedal jej otec. Ako jeden z nich. Valdemar. Otec, o ktorom si myslela, že bude jej pevným bodom v živote, nech sa udeje čokoľvek, ale s ktorým po mnohých zložitých cestách, klamstvách a odhaleniach stratila kontakt.

Skutočnosť, že si odpykával trest vo väzení, to vôbec neuľahčovala. Jeho miesto zaujal Sebastian Bergman, človek, od ktorého sa dlhé roky snažila držať čo najďalej, komu sa ozývala len sporadicky. V posledných rokoch sa medzi nimi napočudovanie vyvinul takmer normálny vzťah. Zvláštno, ako sa niekedy život zmení. Týkalo sa to aj jej dcéry. Amandy. Sebastianovej vnučky. Ktorá v júli oslávila tri roky. Vanja sa prebrala zo zamyslenia a potlačila smútok, ktorý sa jej zmocňoval zakaždým, keď na Amandu myslela. A to sa stávalo často.

Prišli k žene, ktorá na nich čakala na kopci, s rukou spočívajúcou na hnedej károvanej nákupnej taške. Mala asi päťdesiat rokov, krátky zanedbaný účes, o ktorom sa Vanja domnievala, že bol výsledkom stretnutia s nožnicami doma pred zrkadlom. Bola oblečená v čistých a slušných šatách, ale aj tak pôsobila mierne neupraveným dojmom. Rukou pevne zvierala rukoväť a Vanja si všimla, že vozík bol spolovice naplnený prázdnyimi fľašami a plechovkami. Predstavila sa jej a požiadala ju, aby jej všetko povedala.

„Už som to všetko povedala hentomu,“ vyhlásila a hlavou kývla na Carlosa. „Išla som tadeto, lebo po večeroch sa tu stretávajú skupinky tínedžerov a ostáva tu po nich kopa prázdnych plechoviek, keď som začula prenikavý zvuk.“

Vanja si v duchu vynadala. Mohla nechať Carlosa, nech sa o to postará. Stanoviť si priority. Delegovať povinnosti. V tom Torkel priam vynikal.

„Prenikavý zvuk?“

„Niečo ako výstrel.“

„Viete odkiaľ?“

„Nie, lebo zvuky sa medzi domami poriadne ozývajú.“

Vanja sa poobzerala okolo seba. Žiadne „medzi domami“ tu nevidela. Na začiatku ulice stáli dva nízke domy a asi tridsať metrov od parkoviska, na ktorom sa práve nachádzali, stála rozmerná červená budova s veľkými písmenami oznamujúcimi, že ide o nejakú spoločenskú sálu. Na druhej strane ulice Kungsgatan sa majestátne a osamelo týčil trojposchodový kamenný dom. O nejakom echu teda nemohlo byť ani reči.

„Nevideli ste odtiaľto niekoho utekať?“

„Nie.“

„Nevideli ste niekoho ani odchádzať? Nejaké auto, ktoré by odiaľto upaľovalo?“

„Nie, počula som iba ten prenikavý zvuk.“

„Ďakujem vám za pomoc. Môj kolega si zapíše detaily a ak bude treba, skontaktujeme sa s vami.“

Vanja sa vydala na spiatočnú cestu. Stále sa obzerala okolo seba. Odkiaľ mohol ten výstrel prísť? Z niektorého domu na križovatke? Tam, kde rozostavili zátarasy? Možno. Alebo z parkoviska, z ktorého práve odchádzala. Čo bolo nepravdepodobné, ale stále možné. Niekoľko stromov, za ktoré sa dalo schovať, nijaké husté krovie, teda veľmi riskantné miesto za denného svetla. Nemalo zmysel špekulovať, lebo nepoznali uhol výstrelu, čo pravdepodobne ani nikdy nezistia, lebo netušia, kde a či Angelica Carlssonová stála, keď ju zastrelili. V zámke na bicykli, ktorý ležal pri nej, bol zasunutý kľúč, domnievali sa teda, že mala namierené do modrej bránky. Ak stála pred ňou, musel výstrel prísť odkiaľsi sprava. V tom prípade to mohlo byť z ulice Södra Fogdelyckegatan...

Čo keby niekoho poslala k tým žltým kamenným domom na križovatke, odkiaľ je výhľad na miesto činu, aby zaklopali ich obyvateľom na dvere a položili im zopár otázok? Čo by asi urobil Torkel?

Nerozhodná vykročila dolu ulicou. V rovnakej chvíli vyšiel z modrej bránky Billy a ponáhľal sa jej naproti.

„Viem, kam šla.“

V okamihu, keď Vanja vstúpila do bytu na druhom poschodí, zmocnil sa jej pocit, že to nie je Angelicin domov. Počas rokov v službe navštívila mnoho príbytkov - patrili obetiam, pozostalým, páchatelom, ale teraz cítila, že v tomto byte nežila nijaká žena. Nedokázala to celkom vyjadriť slovami, ale mala pocit, že je... hotový. Ako keby niekto vošiel do obchodu s nábytkom, kúpil všetko potrebné a ďalej sa tým už nezaoberal. Nevylepšil ho, nezútulnil, nič nové nepriniesol, ani nič staré nevzal. Uspokojil sa s bytom v stave, v akom by ho podľa Vanje nijaká žena nenechala. Možno mala predsudky, ale tento byt bol typickou ukážkou rýchleho - mužského - porozvodového riešenia.

Na pohovke sedel muž, ktorého Billy predstavil ako Nilsa Fridmana. Mohol mať asi šesťdesiat rokov, na sebe mal béžové *chinos* a kockovanú košeľu, vlasy mu začínali šedivieť a rednúť. Na sklenom stolíku pred ním stál nedotknutý pohár s vodou a po bledých líkach mu stekali slzy. Ruky mal bezvládne položené vedľa tela, plecia zvesené, pôsobil dojmom, akoby všetky sily sústredil len na to, aby sedel vzpriamene. Vanja sa mu predstavila a spýtala sa ho, či by mu mohla položiť niekoľko otázok. Nils prikývol, odkiaľšal si a z vrecka vytiahol látkovú vreckovku, ktorú podľa Vanje už nepoužíval nikto okrem ľudí nad osemdesiat rokov. Rýchlo si osušil slzy, vysmrkal sa a vložil vreckovku naspäť do vrecka.

„Volala sa žena, ktorej telo sa našlo pred domom, Angelica Carlssonová?“ spýtala sa Vanja a sadla si na opierku jediného kresla v miestnosti.

„Áno.“ Pri jej mene sa mu zaliali oči slzami, vreckovku si však z vrecka nevybral.

„Bola na ceste k vám?“ Bolo to viac tvrdenie než otázka, ale odpoveďou jej bolo ďalšie prikývnutie.

„Bývala tu? Aký bol váš vzťah?“

Nils zaváhal, niekoľkokrát naprázdno preglgol, akoby sa chcel uistiť, že ho nezradí vlastný hlas a potom uprel na Vanju svoje krvou podliate oči.

„Mali sme spolu vzťah,“ odvetil zachrípnutým hlasom. „Občas tu bývala.“

„A kde bývala, keď nebola tu?“ zaujímala sa Vanja a kútikom oka zachytila Billyho, ako si robí poznámky. Nils sa nadýchol, chystal sa jej odpovedať, no potom na malú chvíľu zaváhal, a ako tak premýšľal, na čele sa mu zjavila vráska.

„Ona... Vlastní byt s výhľadom na Bräkne-Hoby... Kdesi v mestskej časti Ronneby.“

„Vy ste ju tam nikdy nenavštívili?“

„Nie, zvykli sme sa schádzať tu. Pravdupovediac, ak sme neboli vonku, trávili sme čas vždy tu.“ Pri posledných slovách trochu zaváhal a Vanja mala pocit, že až vtedy to pochopil. Bolo jej trochu čudné, že ju nikdy nenavštívil u nej doma a vlastne nevedel, kde presne býva.

„Ako dlho ste boli vo vzťahu?“

„Stretli sme sa koncom decembra, prostredníctvom internetovej zoznamky.“

„Takže takmer štyri mesiace.“

„Áno.“

„A nikdy ste ju nenavštívili v jej byte?“

„Nie.“

Vanja vrhla na Billyho rýchly pohľad. Skutočnosť, že Nils nikdy nenavštívil Angelicu u nej doma, naznačovala, že ho tam nechcela mať, a to mohlo znamenať, že niečo pred ním skrývala. Niečo, o čom sa Nils nemal dozvedieť.

„Poznáte jej adresu?“

„Bohužiaľ, nepoznám.“

„V poriadku, my si ju zistíme.“ Vanja zmĺkla, bez slova pozorovala zroneného muža pred sebou a bola si vedomá, že nasledujúca otázka bude preňho veľmi zaťažujúca. Nahla sa dopredu a stíšila hlas.

„Viete o nejakom dôvode, ktorý by vysvetlil, prečo bola zavraždená?“

Nils mlčky pokrútil hlavou, oči sa mu zaliali slzami, akoby každá pripomienka o jej smrti bola preňho neznesiteľná. Vybral z vrecka vreckovku a zopakoval svoj rituál – osušil si slzy, vysmrkal sa a strčil ju naspäť do vrecka. Vanja sa na okamih zamyslela, či existuje spôsob, ako sa vyhnúť tomu, aby si človek nerozmazal zaschnutý sopleť po očiach, rýchlo však túto myšlienku zahнала. Musí sa sústrediť na podstatné veci.

„Nebol to ten istý chlapík, čo zastrelil tých druhých dvoch ľudí?“ vysúkal zo seba napokon Nils.

„Možno,“ pripustila Vanja. „Nehrozilo jej nejaké nebezpečenstvo? Nemala pocit, že ju niekto sleduje? Nezverila sa vám s niečím?“

„Zverila sa mi, išlo o chlapíka menom Dick,“ povedal Nils zamyslene.

„Kto je Dick?“

„Bývalý priateľ, s ktorým žila v Göteborgu a ktorý jej z času na čas znepríjemňoval život.“

„Akým spôsobom?“

„Volával jej a tvrdil, že mu dlhuje peniaze, vyhrážal sa jej políciou, že na ňu zavolá exekútora, a tak.“

Vanja sa pozrela na Billyho a uvedomila si, že myslia na to isté, lebo Billy vzal do ruky mobil a vyšiel von, aby zistil všetko, čo sa o Dickovi zistiť dá.

„Poznáte jeho priezvisko?“ otočil sa Billy vo dverách, než vyšiel z miestnosti.

„Nie, spomínala ho vždy iba menom.“

„V poriadku. Ďakujem.“

Vanja len tak mlčky sedela a premýšľala. Bývalý priateľ. To nikdy neveští nič dobré. Mnohým ženám sa vyhrážal, zranil ich či zavraždil muž, s ktorým mali blízky vzťah. Až príliš mnoho žien na to doplatilo. Každý rok.

Žiarlivý bývalý priateľ. Nie je to vôbec nemožné.

Čo ak bola Angelica plánovaná obeť a tie prvé dve vraždy boli len dymovou clonou? Alebo žeby existovala nejaká spojitosť medzi Angelicou a prvými dvoma obeťami? Keď Vanja sformulovala

svoje myšlienky do otázky, znelo to veľmi nepravdepodobne, ba až bláznivo. Vedeli toho veľmi málo, nielen o Angelice, ale aj o tých zvyšných prípadoch. Nevedeli vlastne nič.

„Viete ešte o niečom, čo ju ťažilo alebo znepokojovalo?“

„Nie, bola veľmi spokojná... krásna a plná lásky...“ Hlas mu zlyhal uprostred vety a tentoraz už nedokázal zadržať nárek. Vanja hľadela na pohovku a dospela k záveru, že Nils Fridman im už s ničím nepomôže. Rozhodne nie v tomto stave.

„Chcete, aby sme niekoho kontaktovali? Niekoho, kto by sem prišiel a robil vám spoločnosť?“ spýtala sa a vstala, pripravená ukončiť návštevu. Na jej obrovskú úľavu pokrútil Nils hlavou. Potrebovala sa čo najrýchlejšie vrátiť na policajnú stanicu na ulici Erik Dahlbergsvägen. Potrebovala byť sama, aby mohla rozmýšľať a naplánovať ďalší postup. Teraz je za to ona zodpovedná. Po prvýkrát, a váha tejto zodpovednosti ju ťažila na pleciach.

Tri obete bola veľmi zlá štatistika.

A ona sa chcela za každú cenu vyhnúť tomu, aby im pribudla štvrtá.